

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XIX. De usuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

XIX. De usuris.

¹ **C**um rapina & furto tantam affinitatem
habet usura, ut qui usuram accipere
pinam facere dicatur. 14. q. 4. c. si quis
² *ram* 10. §. Usuræ vocabulum multum
accipi, hic autem sumi pro delicto,
pro usura illicita & improbata, non
hoc tit. ubi etiam egi de usuris, pro
ra est fortis accessio: nunc de ea dicitur
³ quatenus inter delicta numeratur. §.
primo, duplicem differentiam inter
vile, & jus canonicum. I. Jus civilis
ram late accipit pro accessione fortis
cita sive illicita: jus autem canonicum
guste accipit pro usura illicita, quatenus
dum & vulgus loquitur; ut enim jus
nicum jure civili est recentius, ita etiam
centiori sermone, non puro puta Latine
tur: nec solum utitur vocabulis Barbaris
ut *guerra, treuga*, & similibus, sed etiam
titur Latinis, ut sponsalibus, sicut etiam
Sup. ad tit. d. sponsal. & nupt. & c.
hic. II. Interesse non solum jure
peti potest, sed etiam jure canonico
de fidejuss. c. 2. proinde usuræ compen-
satione hoc jure permittuntur. *Abb. in c. conquestus. b. t. gloss. & Doctor.*
l. 2. C. eod. eatenus igitur permittuntur
quatenus interest, sed quia ejus quatenus

ereft, difficilis est probatio, jus civile hujus
 difficultatis tollendæ, & litium minuenda-
 rum gratia permittit certas usuras loco ejus
 quod interest: quarum usurarum obliga-
 tione constituta, non habetur amplius ra-
 tio ejus quod interest, sed quæritur dun-
 taxat, quantum promissum sit, dummodo
 non sit promissum ultra quantitatem jure
 definitam. Jus vero canonicum ad con-
 scientiam respiciens, & ut turpe lucrum
 prohibeat, non admittit certam quantita-
 tem usurarum: sed eas eatenus sustinet,
 quatenus creditoris interest non carere sua
 pecunia. Itaque neutrum jus ratione caret.
 Qui vero usuras jure civili permissas exigit,
 contra jus canonicum non peccat, neque
 usurarius hoc jure dicitur, nisi plus exigit
 quam sua intersit. §. Nota secundo, usu-4
 ram hic accipi pro quocunque lucro sorti
 accedente: adeo ut si quis (exempli causa)
 merces suas carius vendat, aut fructus rei
 pignoratæ sibi lucretur, usuram committe-
 re dicatur. *c. 1. & c. consuluit. 10.* Porro
 usura dividitur in conventionalem, de qua
 expresse convenit, & mentalem, cum ali-
 quis ea mente contrahit, ut aliquid ultra
 sortem recipiat, omni conventionione cessan-
 te, *d. c. consuluit.* Usurarii variis poenis
 afficiuntur, quas *Hostiens. num. 10.* ad tria
 genera refert; partim enim imponuntur a

canone, partim a iudice, partim ab ad-
 7 sario. §. Poena a canone usurariis man-
 fistis multiplex infligitur. I. Nisi usuras
 ceptas restituant, vel de eis restituenda
 veant, ad communionem altaris non
 mittuntur. II. Si in hoc peccato deli-
 rint, Christiana sepultura privantur.
 Eorum oblationes ab Ecclesia non acci-
 untur. IV. Testamenta eorum non valent.
 8 c. 3. & inf. lib. 6. c. 2. §. Iudex quocumque
 usurarios punit; nam laicos usque ad
 ignam satisfactionem vinculo excommuni-
 cationis adstringit, c. *præterea*. 7. clericos
 ab officio suspendit, & in delicto perle-
 rantes deponit, atque a clero dejicit. 4.
 47. c. 1. & 2. & 14. q. 4. c. *canonum* 3. c. *si
 oblitus* 4. & c. *quoniam* 8. Insuper usura-
 rium cogit rationes suas adversario edere.
Clem. un. §. *cæterum*. Præterea nemo pater
 debet, ut usurarii alienigenæ in suis terris
 habitent, sed eos expellere debet. *Inf. lib. 6.
 9 c. 1.* §. Nocet etiam usurario exceptio
 adversario opposita, ut puta si quis imper-
 traverit literas de usuris sibi restituendis, vel
 de fructibus a creditore in sortem imputan-
 dis, harum literarum beneficio non fruatur
 nisi prius restituerit usuras, quas aliquando
 10 extorsit. c. *quia frustra*. 14. §. Non solum
 autem usurarii puniuntur, sed etiam eorum
 fautores. Et I. Qui ab usurario imper-

ab ad-
tis man-
ufuras
tuendu
s non
to deo
ntur.
non acc
non val
x quoc
sque ad
xcomm
7. cler
cto per
dejicit
n 3. c. si
uper ut
ario ede
nemo p
suis ter
Inf. l.
ceptio
quis imp
tuendis
a imputa
on fructu
aliquan
Non solu
am eorum
impene-
re-

tente oblationem acceperit, aut eum ad confessionem admiserit, aut absolverit. II. Qui eum Ecclesiasticæ sepulturæ tradiderit. c. 3. & Inf. lib. 6. c. 2. III. Qui ejus testamento interfuerit. d. c. 2. IV. Qui pro fœneratoribus statutum ordinarit, fecerit, scripserit, dictarit, vel secundum id judicaverit. Clem. un. in pr. V. Qui asserit fœnerari non esse peccatum. d. Clem. un. §. sane. Hac-
tenus de delictis contra quartum præceptum secundæ tabulæ Decalogi.

XX. De crimine falsi.

CONtra quintum præceptum est crimen falsi, de quo dixi *D. de leg. Cornel. de falsi.*

XXI. De sortilegiis.

ETiam in sortilegio falsitas inest. §. Sor- tilegi proprie sunt, qui sub nomine fi- stæ religionis per quasdam, quas sancto- rum seu Apostolorum sortes vocant, divi- nationis scientiam profitentur, aut qua- rumcunque scripturarum inspectione futu- ra promittunt. 26. q. 1. c. un. §. Poena va- ria est pro ratione delicti, & fere arbitra- ria. cap. 2. §. Exposita sunt crimina, quæ 4 accusato objiciuntur contra præcepta De- calogi admiffa.